

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Відокремлений структурний підрозділ
«Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка»

Циклова комісія професійно-педагогічної підготовки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Фінансова грамотність»

Код дисципліни	ВК
Освітній рівень	фахова передвища освіта
Статус дисципліни	вибірковий компонент ОПП (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)
Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А3 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	«Початкова освіта»
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Ковальова Ольга Іванівна , викладач вищої категорії
Контактний телефон	0665289131
E-mail:	Olgakovalova1403@gmail.com
Профіль викладача	https://ppk.gnpu.edu.ua/pro-koledzh/metodychna-ta-naukova-robota/czyklova-komisiya-zagalnoosvitnoyi-pidgotovky/kovalova-olga-ivanivna/
Консультації	четвер 15.00-16.00

1. Анотація курсу

Місце освітнього компонента (ОК) в ОПП

Курс «Фінансова грамотність» спрямований на формування у студентів базових фінансових знань та практичних навичок, сприяння соціальній адаптації в умовах ринкового середовища – для гармонійного розвитку як особистості і громадянина. У рамках курсу розглядаються такі теми, як бюджетування, заощадження, кредитування, інвестування, фінансова безпека та планування майбутнього.

Навчальний курс інтегрує теоретичні положення з практичними завданнями, що забезпечує можливість студентам застосовувати здобуті знання у повсякденній діяльності. Особливий акцент зроблено на формуванні вмінь аналізувати фінансові продукти, запобігати фінансовим ризикам та забезпечувати власну фінансову стабільність.

ОК «Фінансова грамотність» є вибіркоvim компонентом освітньо-професійної програми (ОПП) і може бути включений до:

1. Циклу загальноосвітніх дисциплін - для формування загальнокультурних компетенцій, необхідних для життєдіяльності в сучасному суспільстві.
2. Циклу професійної підготовки - для студентів, які навчаються за спеціальностями, пов'язаними з економікою, фінансами, менеджментом або бізнесом.
3. Факультативних курсів - для студентів інших спеціальностей, які бажають отримати додаткові знання з фінансової грамотності.

Мета курсу:

- сформувати у студентів навички ефективного управління особистими фінансами;
- навчити складати бюджет, раціонально планувати витрати та заощадження;
- ознайомити з базовими принципами інвестування та функціонування фінансових ринків;
- розвинути розуміння фінансової безпеки й способів запобігання шахрайству;
- підготувати до самостійного та відповідального прийняття фінансових рішень.

Очікувані результати навчання:

Після завершення курсу студенти зможуть:

1. Складати та аналізувати особистий бюджет.
2. Розуміти основні фінансові поняття та інструменти.
3. Оцінювати ризики та прибутковість фінансових продуктів.
4. Використовувати знання для захисту від фінансових шахрайств.
5. Планувати довгострокові фінансові цілі, такі як пенсійне забезпечення чи інвестування.

Зв'язок з іншими дисциплінами:

Курс «Фінансова грамотність» тісно пов'язаний з такими дисциплінами:

- Економіка - розуміння базових економічних процесів.
- Менеджмент - навички планування та управління ресурсами.
- Математика - розрахунки відсотків, аналіз фінансових показників.
- Правознавство - знання основ фінансового законодавства.

Форми контролю:

- Поточний контроль: оцінювання активності студентів на заняттях та виконання практичних завдань.

- Проміжний контроль: проведення тестування або виконання контрольної роботи.
- Підсумковий контроль: захист фінального проекту або іспит.

Загальні компетентності:

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7 Здатність працювати в команді

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати освітні теорії та методології в педагогічній діяльності.

СК2. Здатність планувати й організувати освітній процес у демократичному стилі; готовність педагогічно, психологічно й методично грамотно організувати свою професійну діяльність.

СК4. Здатність створювати розвиваюче освітнє середовище, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат навчально-виробничої діяльності та високий рівень культури її організації.

СК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК13. Здатність організувати освітній процес для осіб з особливими освітніми потребами.

Програмні результати навчання:

РН1. Застосовувати нормативно-правові документи, міжнародні та національні стандарти і практики, галузеві стандарти професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери аграрного виробництва та закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

РН9. Застосовувати мотиваційні заходи до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

РН11. Оцінювати стан сформованості професійної компетентності здобувачів освіти.

РН17. Дотримуватися стандартів професійної етики.

РН18. Здійснювати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються комп'ютерна техніка та мобільні пристрої (смартфони, планшети) з доступом до мережі Інтернет, мультимедійний проектор, електронні презентації, віртуальні інтерактивні дошки, а також забезпечується доступ до електронних бібліотечних ресурсів.

Структура дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених		
	Аудиторні заняття		СРС
	Лекції	Практичні	
Змістовий модуль 1 <i>Гроші та особистий бюджет</i>			
Тема 1. Вступ до фінансової грамотності	2	2	2
Тема 2. Гроші та їх функції	2	2	4
Тема 3. Фінансова система	2	2	4
Тема 4. Бюджетування	2	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	8	8	14
Змістовий модуль 2 <i>Заощадження, банки та цифрова безпека</i>			
Тема 5. Збереження та заощадження	1	4	4
Тема 6. Кредити та борги	2	2	4
Тема 7. Основи інвестування	2	2	4
Тема 8. Фінансові ринки. Фінансові шахрайства	1	4	4
Тема 9. Практичне завдання: симуляція інвестування	2	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	8	14	20
Змістовий модуль 3 <i>Світ бізнесу та відповідальне споживання</i>			
Тема 10. Основи підприємницької діяльності та види бізнесу	2	1	5
Тема 11. Права споживачів і принципи відповідального споживання	2	1	5
Тема 12. Планування майбутнього. Фінальний проект.	2	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	6	4	14
Загальна кількість годин	22	26	48

3. Система оцінювання

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Фінансова грамотність» базується на компетентнісному підході. Оцінювання здійснюється за модульно-рейтинговою системою, що передбачає обов'язковість поточного та модульного контролю, а також ґрунтується на накопичувальному принципі визначення рівня сформованості знань, умінь і навичок.

Поточний контроль реалізується через захист практичних робіт, участь у заняттях та виконання індивідуальних завдань. Модульний контроль передбачає проведення контрольних робіт або тестування за результатами вивчення окремих змістових модулів.

Форми оцінювання включають: усну (захист практичних робіт у формі бесіди, доповіді за темами самостійного опрацювання тощо); письмову (звіти з виконання самостійних і практичних завдань); тестову; самоконтроль (самооцінювання результатів навчальної діяльності).

Оцінювання кожного виду роботи (ведення конспекту, виконання практичних і самостійних робіт, написання модульних контрольних робіт, складання підсумкового контролю) здійснюється за 4-бальною шкалою відповідно до встановлених критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за 5-бальною шкалою	Критерії оцінювання
5	Відповідь і завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з теми заняття, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування; вміє ставити та розв'язувати проблеми.
4	Відповідь і завдання - повні, але з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом з теми, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу з теми, але потребує консультації викладача.
3	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими огріхами. Здатен на реакцію відповіді іншого студента, опрацювати матеріал самостійно.
2	Відповідь і завдання відзначаються наявністю фрагментарності виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє матеріалом з теми на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані уміння та навички.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується як сукупність балів, отриманих студентом за різні види навчальної діяльності: результати поточного контролю (зокрема оцінювання засвоєння тем самостійного опрацювання та виконання практичних робіт), підсумковий тестовий контроль за змістовими модулями, а також складання заліку.

Загальна оцінка рівня знань визначається на основі рейтингу з навчальної роботи, максимальне значення якого становить 100 балів.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Аудиторна робота			СРС	Підс. контроль
Наявність консп.	Практичні заняття	Модульний контроль		Залік
1 - 11	1 - 13	1-2-3	1-2-3	1
*ВК: 0,1	ВК: 0,35	ВК: 0,2	ВК: 0,25	ВК: 0,1

*ВК (ваговий коефіцієнт) - числовий коефіцієнт (параметр), що відображає рівень значимості виду діяльності здобувача освіти, порівняно з іншими факторами, який впливає на загальну кількість балів і розподіляється окремо за кожний вид роботи (сума всіх вагових коефіцієнтів дорівнює 1).

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка	
A	4,51-5,00	90-100	5	Відмінно - студент демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями (дає вичерпні, обгрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання практичних завдань та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу). Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	5,00	100		
	4,95	99		
	4,90	98		
	4,85	97		
	4,80	96		
	4,75	95		
	4,70	94		
	4,65	93		
	4,60	92		
	4,55	91		
4,51	90			
B	4,01- 4,50	82-89	4	Добре - студент демонструє достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями та навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав всі практичні завдання з незначними недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,50	89		
	4,43	88		
	4,36	87		
	4,29	86		
	4,22	85		
	4,15	84		
	4,08	83		
4,01	82			
C	3,50-4,00	74-81	4	Добре - студент демонструє середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав практичні завдання з недоліками. Студент
	4,00	81		
	3,92	80		
	3,85	79		
	3,78	78		
	3,71	77		
	3,64	76		
	3,57	75		
	3,50	74		

зараховано

					своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
D	2,86-3,49	64-73	3		<p><i>ЗаДовільно</i> - студент демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками (дає правильну відповідь не менше ніж на 64% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».</p>
	3,49	73			
	3,42	72			
	3,35	71			
	3,28	70			
	3,21	69			
	3,14	68			
	3,07	67			
	3,00	66			
	2,93	65			
2,86	64				
E	2,51-2,85	60-63	3		<p><i>ЗаДовільно</i> - рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього (дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на більшість запитань дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».</p>
	2,85	63			
	2,73	62			
	2,62	61			
	2,51	60			
FX	2,00-2,50	35-59	2		<p><i>НезаДовільно</i> - низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни (дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.</p>
F	0,00-1,99	1-34	2	не зараховано	<p><i>НезаДовільно</i> - низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок (дає правильні відповідь менше ніж на 35% питань, або на більшу кількість запитань дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.</p>

4. Політика курсу

Базується на тому, що всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» та Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися здобувачі фахової передвищої освіти під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно- педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»».

5. Інформаційне забезпечення

Рекомендована література

Основна

1. Вовчак О. Д. Страхова справа: підручник. Київ: Знання, 2011. 391 с.
2. Глущенко С. В. Гроші, кредит, кредитний ринок: підручник. Київ.: НаУКМА, 2015. 300 с.
3. Клокар О. О., Бойко С. В., Кеменяш І. Г. Податковий менеджмент: навчальний посібник.- Львів, СПОЛОМ, 2017. 320 с.
4. Кузнєцова С. А. Банківська система: навч. Посібник. Київ.: «Центр учбової літератури», 2014. - 400 с.
5. Онисько С.М. Тофан І. М., Грицина О.В. Податкова система. Підручник. Львів. «Магнолія Плюс», 2014. 332с.
6. Смовженко Т. С. Фінансова грамотність: навч. Посібник. Вид. 2-ге, випр. і доп. Київ. 2013. 311 с.

Закони і законодавчі акти

1. Конституція України. Затверджена ВРУ 28.06.1996р. №254/96 - ВР //Відомості Верховної Ради України. 1996. №30.
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000 №2121-Ш.
3. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 року №2210 І
4. Закон України «Про страхування» від 21.10.97., №684.
5. Класифікатор іноземних валют. Положення НБУ від 04.02.2008, №34.
6. Податковий кодекс України.- К. ДП ” ІВЦ ДПА України 2010.- № 2755-17
7. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу. Постанова Правління НБУ №189 від 14.05.2003.
8. Постанова Правління НБУ «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» №72 від 19.02.2001.
9. Інструкція «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні». Постанова Правління НБУ №368 від 28.08.2001.

Допоміжна

1. Адамик Б. П. Національний банк і грошово-кредитна політика: навч. посіб. Тернопіль: Карт-бланш, 2002. 278 с.
2. Глущенко В. В. Фінансово-економічна безпека суб'єктів господарювання в умовах децентралізації в Україні : монографія. Харків. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 236 с
3. Дмитренко М. Г., Потлатюк В. Г. Кредитування і контроль: навчально-методичний посібник. Кондор, 2009. - 296с.
4. Єгоричева С.Б. Банківські інновації. Навч. посіб. Київ.: ЦУЛ, 2010. 208 с.
3. Косова Т. Д. Циганов О. Р. Банківські операції: навч. посібн. Донецький держ. Ун. управління. Донецьк : Норд-Прес ; ДонДУУ, 2008. 350 с.

4. Олійник О.В. Податкова система: навчальний посібник. Київ.: Центр навчальної літератури, 2016. 456с.
5. Онисько С.М., Содома Р. І. Кредитні відносини аграрних підприємств з банками: Монографія. Львів: Ліга-прес, 2015. 196 с.

Електронні ресурси

1. Державна фіскальна служба України. URL: <http://www.sts.gov.ua>.
2. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>
4. Національна бібліотека ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
6. Сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
7. Сайт економічних новин та інформації. URL: <http://www.economics.com.ua>.
8. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.